

(5) ఇప్పుడు మేము మీతో విసిగిపోయి కేవలం మీరు హద్దులు మీరి పోయారనే కారణంగా ఈ హితబోధను మీ వద్దకు పంపటం మానెయ్యాలా?

(6) పూర్వం గతించిన జాతుల వద్దకు కూడ మేము ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపాము.

(7) దైవప్రవక్త ఎవరైనా వారి వద్దకు రావటం, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండటం అనేది ఎన్నడూ జరగలేదు. (8) కనుక వీరికంటే ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ శక్తిమంతులైన వారిని మేము నాశనం చేశాము. పూర్వీకుల దృష్టాంతాలు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. (9) ఒకవేళ నీవు వారిని, భూమినీ, ఆకాశాలనూ ఎవడు సృష్టించాడు? అని అడిగితే, స్వయంగా వారే, వాటిని ఆ మహాబలవంతుడే, ఆ మహాజ్ఞానియే సృష్టించాడు అని అంటారు.

(10) ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పాన్సుగా చేశాడు. అందులో మీకై మార్గాలను ఏర్పరచాడు. మీరు గమ్యస్థానానికి చేరే మార్గం పొందాలని;

(11) ఒక ప్రత్యేక పరిమాణంలో ఆకాశం నుండి నీటిని దించి దాని ద్వారా మృతభూమికి జీవం పోసినవాడు కూడా ఆయనే కదా! ఇదేవిధంగా ఒకనాడు మీరు నేల నుండి బయటకు తీయబడ తారు. (12) ఆయనే సృష్టితాలన్నింటికీ జతలను సృష్టించాడు. మీ కొరకు పడవలనూ, పశువులనూ వాహనాలుగా చేసినవాడు ఆయనే కదా! (13) మీరు వాటి వీపులపై ఎక్కటానికి; మీరు వాటి మీద కూర్చున్నప్పుడు మీ ప్రభువు ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకొని ఇలా అనండి, 'వాటిని మాకు వశపరచినవాడు పరిశుద్ధుడు, లేకపోతే వాటిని వశపరచుకునే శక్తి మాకు లేదు. 14. నిశ్చయంగా మేము మా ప్రభువు వైపునకు మరలిపోవలసి ఉన్నది.

أَفَنْصَرِبُ عَنْكُمْ الدِّكْرَ صَفْعًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿5﴾

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿6﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿7﴾

فَاهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمِثْلُ الْأَوَّلِينَ ﴿8﴾

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿9﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿10﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا ۚ كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿11﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرَكْبُونَ ﴿12﴾

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي

سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُّقْرِنِينَ ﴿13﴾

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿14﴾

(15) ఇదంతా తెలిసి కూడా వారు, ఆయన దాసులలో కొందరిని ఆయనలో భాగంగా చేసివేశారు. మానవుడు పరమ కృతఘ్నుడు అనేది వాస్తవం. (16) అల్లాహ్ తన సృష్టిలో నుండి తన కొరకు కూతుళ్ళను ఎన్నుకొని, మీ కొరకు కొడుకులను వదలివేశాడా? (17) అసలు పరిస్థితి ఏమిటంటే, వారు కరుణామయుడైన దేవునికి అంటగట్టే సంతానమే వారిలోని ఒకడికి కలిగిందనే శుభవార్త అందజేస్తే, అతడి ముఖం నల్లబడిపోతుంది, అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు. (18) నగల మధ్య పెంచబడే సంతానం, వాద ప్రతివాదాలలో తన అభిప్రాయాన్ని పూర్తిగా వివరించలేని (ఆడ) సంతానం అల్లాహ్ భాగానికి చెందిందా?

(19) దయామయుడైన దేవుని ప్రత్యేక దాసులైన దైవదూతలను వారు స్త్రీలుగా నిర్ణయించారు. ఏమిటి, వారిని పుట్టించబడినప్పుడు వీళ్ళుగాని అక్కడున్నారా? వారి సాక్ష్యం రాయబడుతుంది. వారు దానికి సమాధానం చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది.

(20) “దయామయుడైన దేవుడు కోరి ఉన్నట్లయితే, మేము వారిని ఎన్నటికీ పూజించి ఉండేవారం కాదు అని వారు అంటారు. వారు ఈ వ్యవహారం యొక్క వాస్తవాన్ని ఏమాత్రం ఎరుగరు. కేవలం ఊహా గానాలు చేస్తున్నారు.

(21) మేము దీనికి పూర్వం, వారికి ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా, దాని ప్రమాణం వారి వద్ద ఉండటానికీ?

(22) లేదు, కాని వారు ఏమంటారంటే, “మేము మా తాతముత్తాతల ఒక మార్గంలో నడుస్తూ ఉండగా చూశాము, మేము వారి అడుగుజాడలలోనే నడుస్తున్నాము.”

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۖ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿15﴾

أَمْ اتَّخَذَ مِنَّا يَخْلُقُ بِنْتٍ وَأَصْفُكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿16﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿17﴾

أَوْ مَنْ يُنشِئُوا فِي الْحَلِيَِّةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿18﴾

وَجَعَلُوا الْمَالِيَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا ۖ أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ ۖ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿19﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ ۖ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿20﴾

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿21﴾

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿22﴾

(23) ఇదేవిధంగా నీకు పూర్వం మేము హెచ్చరించేవాణ్ణి ఏ పట్టణానికి పంపినా, అక్కడి సంపన్నులు ఇలానే అన్నారు, “మేము మా పూర్వీకులు ఒక మార్గంలో నడుస్తూ ఉండగా చూశాము, మేము వారి అడుగుజాడలనే అనుసరిస్తున్నాము.”

(24) ప్రతి ప్రవక్తా వారిని ఇలా అడిగాడు, “మీ పూర్వీకులు నడుస్తూ ఉండగా మీరు చూసిన మార్గం కంటే సరియైన, ఉత్తమమైన మార్గాన్ని నేను మీకు చూపినప్పటికీ మీరు ఆ పూర్వమార్గంలోనే నడుస్తారా? వారు దైవప్రవక్తలందరికీ ఇలానే సమాధానం ఇచ్చారు, “నీవు ఏ ధర్మం వైపునకు పిలవటానికి పంపబడ్డావో, మేము ఆ ధర్మాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము.” (25) చివరకు మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. చూడండి, సత్యతిరస్కారుల గతి ఏమయిందో!

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿23﴾

قُلْ أَوْلُو جِبْتِكُمْ بِأَهْدَىٰ حِمًّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ ط قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿24﴾

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿25﴾

1 - 25 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఖుర్ఆన్ ద్వారా అల్లాహ్ మానవాళికి మహోపకారం చేసాడని, ఈవిధంగా వారిపై తన అనుగ్రహ భాగ్యాన్ని పూర్తి చేశాడనీ, ఒకవేళ ఈ ప్రజలు ఆయనను తిరస్కరిస్తూ వెనుకటి జాతుల్లా ప్రవర్తిస్తే వారిని సంహరించినట్లు వీరిని సంహరించటం జరుగుతుందని, వారు వీరికంటే అన్ని విధాలా బలవంతులని హెచ్చరించటం జరిగింది.

మక్కా అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ యే భూమ్యాకాశాలకు సృష్టికర్త అని నమ్మేవారు. దీన్ని విశ్వసించిన తర్వాత అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను అంటగట్టటం ఎంతమాత్రం తగదు. మనం ఆకాశం వైపు చూసినా, భూమి వైపు చూసినా ఏకదైవారాధనే కావస్తుంది. ఇక్కడ రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువమంది దేవుళ్ళకు తావేలేదు. అయితే అరబ్బులు తమ తాతముత్తాతలను అనుసరిస్తూ దైవదూతలను భాగస్వాములుగా భావించేవారు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

3 : అరబీ భాష ప్రపంచంలోని గొప్ప భాషల్లో ఒకటి. అందరికంటే ముందు అరబ్బులనే ఉద్దేశించటం జరిగింది. వారి భాషలోనే ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేయటం జరిగింది. వారు సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి. (అహ్సానుల్ బయాన్)

4 : అంటే లాహె మహ్ పూజ్ (సురక్షిత ఫలకం)లో భద్రంగా మా వద్ద ఉన్నది. ఖుర్ఆన్ గొప్ప ఉన్నతమైన దైవగ్రంథం. ఇందులో గొప్ప గొప్ప విషయాలు, రహస్యాలు ఉన్నాయి. ఇందులో అసత్యం రవ్వంత కూడా లేదు. ఆకాశవాసుల దృష్టిలో ఈ గ్రంథం చాలా గౌరవం గలది. భూవాసులు కూడా దీన్ని గౌరవించాలి. ఈ గొప్ప అనుగ్రహాన్ని పొంది సంతోషించాలి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

5 : ఇందులో రెండు విషయాలున్నాయి. 1. మీరు తలచిరుసుతనంగా ప్రవర్తిస్తున్నందుకు, అవిధేయత

2
CO
8

(26) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రికీ, తన జాతి వారికీ ఇలా చెప్పిన ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో, 'మీరు పూజిస్తున్న వాటితో నాకు ఏ సంబంధమూ లేదు. (27) నా సంబంధం కేవలం నన్ను సృష్టించినవానితోనే ఉన్నది. ఆయనే నాకు మార్గం చూపుతాడు. (28) ఇబ్రాహీమ్ ఈ వచనాన్నే తన తరువాత తన సంతానం కోసం విడిచివెళ్ళాడు, వారు దాని వైపునకు మరలేందుకు. (29) పైగా, నేను వారికీ, వారి పూర్వీకులకూ ప్రాపంచిక జీవన సామగ్రిని ఇస్తూనే వచ్చాను. చివరకు వారి వద్దకు సత్యం వచ్చింది, స్పష్టంగా వివరించి చెప్పే దైవప్రవక్త కూడ వచ్చేశాడు.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿26﴾

إِلَّا لِلَّهِ إِنِّي فَرَطْنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿27﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿28﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿29﴾

చూపుతున్నందుకు మేము మిమ్మల్ని విడిచిపెట్టేస్తామని, మిమ్మల్ని దండించమని, శిక్షించకుండా ఉంటామని మీరు ఎలా భావించారు? 2. ఈ అనుచర సంఘంలోని పూర్వీకులు ఈ ఖుర్ఆన్ ను తిరస్కరించినందుకు దీన్ని ఎత్తివేసి ఉంటే ఈ ప్రపంచాన్నే సర్వనాశనం చేసి ఉండేవాళ్ళం. కాని అలా చేయలేదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ విశాలమైన కారుణ్యం గలవాడు. ఖుర్ఆన్ అనేక సంవత్సరాల వరకు అవతరించబడుతూ ఉంది. వారిని ఉపదేశించటం కూడా జరిగింది. బుద్ధిగలవారు సన్మార్గంలోకి తిరిగి వస్తారనీ, పాపుల పట్ల తమ బాధ్యత తీరిపోతుందని. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

12 : అంటే మానవులనూ, జంతువులనూ, వృక్షాలనూ జతలుగా సృష్టించాడు. అంతేకాక రాత్రీ-పగలు, ఆరోగ్యం-అనారోగ్యం, న్యాయం - అన్యాయం, ధర్మం-అధర్మం, మంచి-చెడు, విశ్వాసం-అవిశ్వాసం, మృదుత్వం-కారిన్యం మొదలగునవి. అయితే అన్నింటినీ సృష్టించినవాడు అల్లాహ్ యే. (అహ్మదుల్ బయాన్)

15 : అంటే దైవదూతలు, అవిశ్వాసులు వీరిని అల్లాహ్ కుమార్తెలుగా భావించి వీరిని ఆరాధించేవారు. సృష్టితాలను అల్లాహ్ భాగస్వాములుగా భావించేవారు. అయితే అల్లాహ్ వీటన్నిటికీ అతీతుడు. ఇతరుల పేర నైవేద్యాలు, మొక్కుబడులు చెల్లించేవారు. దీన్ని గురించి అల్ అన్ ఆమ్ : 136లో కూడా ప్రస్తావించబడింది. (అహ్మదుల్ బయాన్)

18 : స్త్రీలు కోమలత్వం గలవారు. వీరు ఆభరణాలు, అలంకరణల మధ్య కాలక్షేపం చేస్తుంటారు. వాదోప వాదాలకు, తర్జనభర్జనలకు తగరు. యుద్ధాలకు తగరు. ఇటువంటి సృష్టితాలను ఈ ముష్లిక్కులు అల్లాహ్ కు ఆపాదించి, మగ సంతానాన్ని తమ కోసం ఇష్టపడుతున్నారు. ఇదేమి న్యాయం? (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

20, 21 : మీరు ఏ కారణాల వల్ల, ఏ సాక్ష్యాధారాల వల్ల విగ్రహాలను, దైవదూతలను ఆరాధిస్తున్నారు? అని వారిని ప్రశ్నిస్తే, దానికి వారు మేము వాటిని ఆరాధిస్తున్న సంగతి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. ఒకవేళ ఆయనకు ఇష్టంలేకపోతే తన శక్తిద్వారా వారిని ఉండేవాడు. కాని ఇవన్నీ వారి మొండి చేష్టలు. వారికి మేము గ్రంథం ద్వారా కాని, ప్రవక్తద్వారా గానీ సమర్థించి ఉండలేదని అల్లాహ్ స్పష్టం చేశాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

24 : వారు తమ తాతముత్తాతల అనుసరణలో ఎంతగా మునిగిపోయారంటే ప్రవక్త హితబోధలు, సూచనలు, హెచ్చరికలు కూడా వారిని వాటి నుండి మరలించలేకపోయాయి. ఈ వాక్యం అంధానుసరణ రద్దుకు అన్నిటికంటే గొప్ప సాక్ష్యం. వివరాలకు ఫత్ హుల్ ఖదీరీని చూడండి. (అహ్మదుల్ బయాన్)

(30) కాని ఆ సత్యం వారి వద్దకు వచ్చినప్పుడు, వారు, “ఇది మంత్రజాలం. మేము దానిని త్రోసిపుచ్చుతున్నాము” అని అనేశారు. (31) వారు ఇలా అంటారు, “ఈ ఖుర్ఆన్ రెండు నగరాలలోని పెద్ద మనుష్యులలో ఏ ఒక్క పెద్ద మనిషిపైనేనా ఎందుకు అవతరించలేదు?” (32) ఏమిటి, నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచిపెట్టేవారు వారేనా? ఈ ప్రపంచ జీవితంలో వారి బ్రతుకు తెరువు మార్గాలను మేమే వారి మధ్య పంచాము. వారిలో కొందరికి మరి కొందరిపై అంతస్తుల వారిగా ఆధిక్యం ప్రసాదించాము. వారిలో కొందరు మరికొందరి సేవలను పొందటానికి. నీ ప్రభువు కారుణ్యం వారు సమీకరించే సంపదకంటే ఎంతో విలువైనది.

(33) మానవులందరూ ఒకే మార్గాన్ని అనుసరిస్తారేమో అనే భయం లేకపోతే మేము కరుణామయుడైన దేవుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ళు కప్పులనూ, వారు తమ మేడలపైకి ఎక్కే మెట్లనూ, (34) వారి తలుపులనూ, వారు దిండ్లపై ఆనుకొని కూర్చునే తఖతులను అన్నింటినీ వెండితో చేయించి ఉండేవారం, (35) బంగారంతో కూడా (చేయించి ఉండేవారమే). ఇవి కేవలం ఐహిక జీవిత లాభాలు మాత్రమే. నీ ప్రభువు దగ్గర గల పరలోకం కేవలం దేవుని పట్ల భయభక్తులుగల వారికే లభిస్తుంది.

(36) కరుణామయుని ధ్యానాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసే వ్యక్తిపై మేము ఒక పైతానును నియమిస్తాము. వాడు అతని సహచరుడవుతాడు. (37) ఈ పైతానులు అలాంటి వారిని రుజుమార్గంపైకి రాకుండా ఆపుతారు. వారు, “మేము సక్రమమైన మార్గంలోనే పయనిస్తున్నాము” అని అనుకుంటారు. (38) చివరకు ఆ వ్యక్తి మా వద్దకు వచ్చినప్పుడు, తన వెంట ఉన్న పైతానులతో ఇలా అంటాడు, “నీకూ, నాకూ మధ్య తూర్పు పడమరల మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది! నీవు అతి చెడ్డ స్నేహితుడవని నిరూపించుకున్నావు.”

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كٰفِرُونَ ﴿30﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ
الْقَرَبَاتِ بِنِ عَظِيمٍ ﴿31﴾

أَهُمْ يَفْسِفُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۗ نَحْنُ قَسَمْنَا
بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا
بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سَخِرِيًّا ۗ وَرَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْعَلُونَ ﴿32﴾

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا
لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ
وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ۗ ﴿33﴾

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكُونَ ۗ ﴿34﴾
وَزُخْرَفًا ۗ وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ۗ وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ۗ ﴿35﴾

وَمَنْ يَّعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ
شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿36﴾

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿37﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَنِيَّ وَبَيْنَكَ بَعْثٌ
الْمَشْرِقِينَ فَيُبْسِ الْقَرِينُ ﴿38﴾

(39) అప్పుడు వారితో ఇలా అనటం జరుగుతుంది. మీరు దుర్మార్గం చేశారు; కనుక ఈనాడు మీరూ, మీ పైతానులూ శిక్షను సమిష్టిగా పంచుకుంటారు అనే విషయం మీకు ఏమాత్రం లాభం కలిగించదు. (40) ప్రవక్తా! నీవు చెవిటివారికి వినిపించగలవా? అంధులకూ, స్పష్టంగా మార్గం తప్పినవారికీ మార్గం చూపగలవా? ఇప్పుడు మేము వారిని శిక్షించ వలసియే ఉన్నది. (41) మేము నిన్ను ప్రపంచం నుండి తీసుకుపోయినా (42) లేదా మేము వారికి వాగ్దానం చేసిన ముగింపును నీకు చూపినా, వారిపై మాకు పూర్తి అధికారం ఉన్నది. (43) కనుక నీవు వహీ ద్వారా నీ వద్దకు పంపబడిన గ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో. నిశ్చయంగా నీవు రుజుమార్గంలో ఉన్నావు. వాస్తవం ఏమిటంటే, (44) ఈ గ్రంథం నీకూ, నీ జాతి వారికీ ఒక హితబోధిని. త్వరలోనే మీరు దీనిని గురించి ప్రశ్నించబడతారు. (45) నీకు పూర్వం మేము పంపిన ప్రవక్తలను అడిగి చూడు, మేము కరుణామయుడైన దేవుణ్ణి తప్ప ఇతర దైవాలను కూడా ఆరాధనకు నిర్ణయించామా అని.

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿39﴾
 أَفَأَنْتَ تَسْبِحُ الصُّمَّ أَوْ يَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿40﴾
 فَمَا نَزَّاهَبُ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿41﴾
 أَوْ نُرِيَّتْكَ الذِّبْيَ وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿42﴾
 فَاسْتَمْسِكْ بِالذِّبْيِ أَوْحَى إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿43﴾
 وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿44﴾
 وَسَأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهَةً يُعْبَدُونَ ﴿45﴾

24 - 45 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

మక్కా అవిశ్వాసులు ఈ షిర్క్ ధర్మం మాకు వంశపారంపర్యంగా లభించింది. ఇబ్రాహీమ్(అ) కూడా ఈ ధర్మానికి చెందినవారే అని అంటూ ఉండేవారు. దానికి అల్లాహ్ 'ఓ అరబ్బు ప్రజలారా! మీ తాతముత్తాతలైన ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మాయీల్ (అ)లు వారు విగ్రహారాధకులు కారు. వారు ఏకదైవారాధకులు" అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ఓ ముహమ్మద్! మీరు ఏకత్వాన్నే ప్రచారం చేస్తున్నారు. దానిపైనే నిలకడగా ఉండండి. అల్లాహ్ మీకూ మీ శత్రువులకు మధ్య తీర్పు చేస్తాడు. అల్లాహ్ వారికి కొంతగడువు ఇస్తాడు. కాని ఉభయలోకాల్లోనూ వారిని శిక్షిస్తాడు అని అల్లాహ్ ఓదార్చాడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

26 - 28 : అవిశ్వాసులు తాము ఇబ్రాహీమ్ (అ) మార్గంపై ఉన్నామని భావించేవారు. అందుకే అల్లాహ్ వారి ముందు ఇబ్రాహీమ్ (అ) సాంప్రదాయాన్ని పెట్టాడు. ఇంకా ఇబ్రాహీమ్ (అ) ప్రవక్తలకు తండ్రి వంటివారు. ఏకదైవారాధకుల నాయకులు. ఏకదైవారాధన కోసం ఆయన తన కన్న తండ్రితోనే తెగతెంపులు చేసుకున్నారు. నన్ను సృష్టించినవాడే నా ఆరాధ్యుడని, నేను మీ విగ్రహాల పట్ల విసుగుచెందానని అన్నారు. అల్లాహ్ అతని సత్యసంధతకు

(46) మేము మూసాకు మా సూచనలు ఇచ్చి ఫిరౌన్ వద్దకూ, అతని ప్రభుత్వాధికారుల వద్దకూ పంపాము. అతను అక్కడకు పోయి, నేను సకల లోకాల ప్రభువు యొక్క ప్రవక్తను' అని అన్నాడు. (47) తరువాత అతను మా సూచనలను వారి ముందు పెట్టినప్పుడు వారు ఎగతాళి చేస్తూ నవ్వసాగారు.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾
فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

బదులుగా వారికి ఏక దైవారాధనను ప్రసాదించాడు. వారి సంతతిలో ఏకత్వ వచనం తీర్పు దినం వరకు ఉంటుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

29, 30 : అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించినా, అవిధేయతకు పాల్పడినా, ప్రాపంచిక సుఖాలకు, భోగాలకు దూరం చేయబడలేదు. వారిపై దైవకారుణ్య వర్షం కురుస్తూనే ఉంది. వారు ధనసంపదల మత్తులో సత్యాన్ని, ప్రవక్తలను ధిక్కరించారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

31 : రెండు పట్టణాలు అంటే మక్కా మరియు తాయిఫ్. ప్రముఖ వ్యక్తులు అంటే మక్కాకు చెందిన వలీద్ బిన్ ముగీర, తాయిఫ్ కు చెందిన ఉర్వమ్ బిన్ ముస్ ఊద్ సఖఫీ. అంటే ఖుర్ఆన్ అవతరించబడితే ప్రముఖ వ్యక్తులపైనే అవతరించబడి ఉండేది. ముహమ్మద్ (స)పై కాదు. ఎందుకంటే అతని వద్ద ధనసంపదలూ లేవు. అధికారమూ లేదు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

32 : అనుగ్రహం, కారుణ్యం అంటే ఇక్కడ అన్నిటికంటే గొప్ప అనుగ్రహం దైవదౌత్యం. ఇది వారికీ, ఇది వీరికి అనే అధికారం వారికి ఎంతమాత్రం లేదు. ఇది అల్లాహ్ ఇష్టం. ఎందుకంటే ఆయనే సర్వజ్ఞుని. తాను తలచుకున్న వారికి ప్రసాదిస్తాడు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

33 : ఇహలోక జీవితం అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా హీనమైనది. ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలకు అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎటువంటి స్థానమూ లేదు. అసలు సాఫల్యం అంటే పరలోక సాఫల్యం. అదేవిధంగా శాశ్వత అనుగ్రహం స్వర్గం. ఇది దైవభీతిగల వారికే లభిస్తుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

36 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ ప్రాముఖ్యతను, ప్రత్యేకతను గురించి చెప్పాడు. అదేవిధంగా ఖుర్ఆన్ ను, దాని ఆదేశాలను తిరస్కరించేవారు, వాటిని కాదని ఇతర వక్రమార్గాలను అవలంబించేవారి వెనుక ఒక ఖైతానును నియమించి ఉంచుతాడు. ఆ ఖైతాన్ ఆ వ్యక్తిని ఎల్లప్పుడూ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. ఫలితంగా ఆ వ్యక్తి సత్యమార్గాన్ని ఎన్నడూ కనుగొనలేదు. ఆ వ్యక్తి ఖైతాన్ కు విధేయుడైపోతాడు. ప్రతి వ్యవహారంలో ఖైతాన్ నే అనుసరిస్తాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

40 : దురదృష్టవంతుడు హితబోధనలను, దైవాదేశాలను, హితోపదేశాలను స్వీకరించడు. మీ సందేశ ప్రచారం వల్ల మీరు సన్మార్గంలోనికి రాలేరు. అంధుడు చూడలేడు. చెవిటివాడు వినలేడు. కనుక ఓ ముహమ్మద్ (స)! ఇటువంటి వారు విశ్వసించని పక్షంలో మీరు ఆందోళన చెందనక్కరలేదు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

45 : ప్రవక్తలందరి సందేశం ఒక్కటే. ఏక దైవారాధనపై అందరూ ఏకీభవించారు. ప్రవక్తలందరూ ఏకదైవారాధనను వ్యాపింపజేశారు. అవిశ్వాస వేళ్ళను కోసివేశారు. అన్నట్లు 36వ వాక్యంలో కూడా దీని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అంటే ప్రతి జాతి వైపు పంపబడిన ప్రవక్తలందరూ అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, ఇతరులను ఆరాధించరాదని ఆదేశించాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(48) మేము వారికి ఎన్నో సూచనలను ఒక దానిని మించిన మరొక దానిని వరుసగా చూపిస్తూ పోయాము. వారు తమ వైఖరిని మార్చుకోవాలని మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. (49) శిక్షకు గురి అయినప్పుడల్లా వారు, “మాంత్రికడా! నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీకు లభించిన పదవి ఆధారంగా మా కొరకు ఆయనను ప్రార్థించు, మేము తప్పకుండా సన్మార్గం వైపునకు వస్తాము’ అని అనేవారు. (50) కాని మేము వారి మీద నుండి శిక్షను తొలగించినంతనే, వారు ఆడిన మాటను తప్పేవారు. (51) ఒకరోజు ఫిరోస్ తన జాతివారి మధ్యకుపోయి ఇలా ప్రకటించాడు, “ప్రజలారా! ఈజిప్టు సామ్రాజ్యం నాది కదా, ఈ కాలువలు నా (మేడల) క్రింద ప్రవహించటం లేదా? మీకు కనిపించటం లేదా, (52) శ్రేష్ఠుణ్ణి నేనా లేక నీచుడూ, అల్పుడూ, తన మాటను సైతం స్పష్టంగా వివరించలేని ఇతడా? (53) ఇతనిపై బంగారం కంకణాలు ఎందుకు దించబడలేదు? దైవదూతల బృందం పరిచారకులుగా ఇతని వెంట ఎందుకు రాలేదు? (54) అతడు తన జాతివారిని తేలికగా చూశాడు. వారూ అతడు చెప్పినట్లే విన్నారు. వాస్తవానికి వారు పాపాత్ములు. (55) చివరకు వారు మాకు ఆగ్రహం కలిగించినపుడు, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. వారందరినీ (సముద్రంలో) ముంచివేశాము. (56) వారిని ముందు తరాల వారికి పూర్వీకులుగా, గుణపాఠం గరిపే ఒక నిదర్శనంగా చేశాము. (57) మర్యమ్ కుమారుణ్ణి ఒక ఉదాహరణగా పేర్కొనగానే, నీ జాతి ప్రజలు దానిని గురించి పెద్ద గొడవ చేస్తూ (58) మా దేవుళ్లు మంచివారా లేక అతడా? అని అనసాగారు. ఈ అభ్యంతరాన్ని వారు కేవలం పిడివాదం కోసమే నీ ముందుకు తీసుకువచ్చారు. వాస్తవం ఏమిటంటే, వారు స్వతహాగా కలహప్రియులు.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا

وَآخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿48﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّحَرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ

عِنْدَكَ ۖ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿49﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ

يَنْكُثُونَ ﴿50﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي

مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي ۖ أَفَلَا

تُبْصِرُونَ ﴿51﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ ۚ وَلَا يَكَادُ

يُبِينُ ﴿52﴾

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ

الْمَلِكُ مُقْتَرِنِينَ ﴿53﴾

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا

فُسِّقِينَ ﴿54﴾

فَلَمَّا اسْفُوتَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ

أَجْمَعِينَ ﴿55﴾

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿56﴾

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ

يَصِدُّونَ ﴿57﴾

وَقَالُوا ۖ آلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۖ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ

إِلَّا جَدَلًا ۖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصْبُونَ ﴿58﴾

(59) మర్యమ్ కుమారుడు ఒక దాసుడు తప్ప మరేమీ కాడు. మేము అతనిని అనుగ్రహించాము, ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి అతనిని మా శక్తికి నిదర్శనంగా చేశాము. (60) మేము కోరితే మీ తరువాత భూమిపై మీ స్థానాన్ని ఆక్రమించగల దైవదూతలను మీ నుండి పుట్టించగలము.

(61) నిజానికి అతను (మర్యమ్ కుమారుడగు ఈసా) ప్రళయానికి సూచన. కనుక మీరు దానిని శంకించకండి. నా మాట నమ్మండి. ఇదే సరియైన మార్గం. (62) పైతాన్ మిమ్ముల్ని అడ్డుకోరాదు సుమా! అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు. (63) స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకువచ్చిన ఈసా ఇలా అన్నాడు, “నేను మీ వద్దకు వివేకం తీసుకుని వచ్చాను. మీరు విభేదాలకు లోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు స్పష్టంగా వివరించటానికి వచ్చాను. కనుక మీరు అల్లాహ్ కు భయపడండి, నన్ను అనుసరించండి. (64) యదార్థం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ యే నా ప్రభువూ, మీ ప్రభువూను. ఆయననే మీరు ఆరాధించండి, ఇదే రుజుమార్గం.”

إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا
 لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿59﴾
 وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ
 يَخْلُقُونَ ﴿60﴾
 وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرْنَ بِهَا وَاتَّبِعُونِ
 هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿61﴾
 وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
 مُّبِينٌ ﴿62﴾
 وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
 بِالْحِكْمَةِ وَالْبَيِّنَاتِ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ
 فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ ﴿63﴾
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
 مُسْتَقِيمٌ ﴿64﴾

46 - 64 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించిన జాతిని, ఏక దైవారాధనను తిరస్కరించిన జనులను దైవశిక్షకు గురిచేయటం జరుగుతుంది. ఈ శిక్ష ప్రవక్త జీవించి ఉండగానే రావచ్చు లేదా ప్రవక్త (స) వలసపోయిన తరువాత అయినా రావచ్చు, లేదా ప్రవక్త మరణించిన తరువాత అయినా రావచ్చు అని పై వాక్యాల్లో పేర్కొనటం జరిగింది. ఇంకా ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాస జాతులతో ప్రతీకారం తీర్చుకోవటం అల్లాహ్ సంప్రదాయం అని, అల్లాహ్ పట్టునుండి ఏ జాతి తప్పించుకోలేదని, ఫిరౌన్ లాంటి పరాక్రమశాలి కూడా అల్లాహ్ పట్టునుండి తప్పించుకోలేకపోయాడు. వాడిని, వాడి సైన్యాలను ముంచివేయడం జరిగింది. వాడి బలం, వాడి శక్తి, వాడి అధికారం దేనికి పనికి రాకుండా పోయాయి. అల్లాహ్ పంపిన ప్రవక్తలందరూ ఏకదైవారాధననే బోధించారు. ఆరాధనకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమేనని, ఆయన తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారని బోధించారు అని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

46 : “అల్లాహ్ ఎవరినైనా ప్రవక్తగా పంపదలిస్తే మక్కా తాయిఫ్ లలోని ప్రముఖ ధనవంతుల్నే పంపి ఉండేవాడు” అని అవిశ్వాసులు అనేవారు. ఫిరౌన్ కూడా ఇలానే అన్నాడు. అందువల్లే ఇక్కడ మూసా మరియు ఫిరౌన్ వృత్తాంతాన్ని

(65) కాని (అతను చేసిన స్పష్టమైన ఈ బోధ తరువాత కూడా) ఈ వర్గాలు విభేదాలకే లోనయ్యాయి. కనుక దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టిన వారు వ్యధాభరితమైన ఒక దినాన పడే శిక్ష వల్ల సర్వనాశనం అవుతారు. (66) ఇప్పుడు వారు కేవలం తమకు తెలియకుండానే తమపైకి అకస్మాత్తుగా ప్రళయం వచ్చిపడాలని నిరీక్షిస్తున్నారా?

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۗ قَوْلٌ
 لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْحِجْمِ ﴿65﴾
 هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
 وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿66﴾

పేర్కొనటం జరిగింది. అంతేకాక ఇందులో ప్రవక్త (స) ను కూడా ఓదార్చటం జరిగింది. (అహ్మసుల్ బయాన్)

47 : ఫిరౌన్ మరియు వాడి ప్రజలు కేవలం అహంకారం వల్ల, తలబిరుసుతనం వల్ల మూసా ప్రదర్శించిన దైవనిదర్శనాల పట్ల ఎగతాళి చేసేవారు. ప్రతి నిదర్శనం దానిముందు నిదర్శనం కంటే గొప్పగా ఉండేది. వాడు తన్ను తాను సరిదిద్దుకొని సన్మార్గంలోనికి తిరిగివస్తాడని ఇహలోకంలో కూడా దైవశిక్షలకు గురిచేశాము. వాటిని భరించలేక అల్లాహ్ను ప్రార్థించమని మూసాను కోరేవారు. కాని దైవశిక్షను తొలగించిన వెంటనే వాగ్దాన భంగం చేసి తమ పాత ధర్మాన్నే అంటిపెట్టుకొని ఉన్నారు. (త్రైసీరుప్రహ్మీన్)

51 : మూసా (అ) అనేక గొప్ప గొప్ప నిదర్శనాలను ప్రదర్శించారు. అవి చూసిన ఫిరౌన్ తన జాతి జనులు మూసా వైపు మరలిపోతారేమోనని భయపడ్డాడు. తన ఓటమి తప్పదని భావించి తన అధికారాన్ని తన వైభవాన్ని చూసి మూసా (అ) ఈర్ష్య చెందుతున్నాడని మూసాను అల్పునిగా చిత్రించాడు. (అహ్మసుల్ బయాన్)

55 : పిరౌన్ మరియు ఫిరౌన్ ప్రజలు అల్లాహ్ ఆగ్రహవేశాలను రగిలించజేశారు. మూసాను, అతని నిదర్శనాలను ధిక్కరించారు. అతన్ని మాంత్రికుడని నిందలు వేశారు. విశ్వసిస్తామని వాగ్దానం చేసి వాగ్దాన భంగం చేశారు. అప్పుడు మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. వారందరినీ సముద్రంలో ముంచివేశాము. ఇంకా రాబోయే తరాల వారికి గుణపాఠం చేసివేశాము అని తెలియపర్చాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మీన్)

59 : ఈ వాక్యంలో ఈసా (అ) కూడా అల్లాహ్ దాసులే అని ఆయనకు కూడా దైవదౌత్యం ప్రసాదించబడిందని, గొప్ప దైవసూచనగా చేసి ఇస్రాయిల్ ప్రజల వైపు పంపడం జరిగిందని దీనివల్ల అల్లాహ్ సర్వశక్తిసంపన్నుడని తెలుస్తుందని అల్లాహ్ వివరించాడు. (ఇబ్నై కసీర్)

60 : అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, ఆయన తలచుకుంటే మానవులను నాశనం చేసి వారి స్థానంలో దైవదూతలను రప్పించగల సమర్థుడు. వారు ఆయనను ఆరాధిస్తారు. ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరు. దైవదూతలు ఆకాశంలో నివసించినంత మాత్రాన వారిలో దైవత్వం చోటుచేసుకోలేదు. ఆరాధనకు అర్హులూ కాలేరు. (త్రైసీరుప్రహ్మీన్)

61 : చాలామంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ప్రళయానికి ముందు ఈసా (అ) ఆకాశం నుండి దిగుతారు. ఇవన్నీ ప్రామాణిక హదీసుల్లో పేర్కొనబడ్డాయి. కొందరు వీరిని ప్రళయ సూచనగా భావిస్తారు. అంటే అతన్ని తండ్రి లేకుండా సృష్టించిన అల్లాహ్ అదేవిధంగా అల్లాహ్ తీర్చుదినం నాడు మానవులందరినీ తిరిగి సజీవులుగా చేస్తాడు. ఇందులో అనుమానం లేని వారికి అందులోనూ అనుమానం ఉండరాదు. (అహ్మసుల్ బయాన్)

63 : ఈసా (అ)తన జాతివారిని “నేను వివేకం అంటే దైవదౌత్యం ఇచ్చి మీ మార్గదర్శకత్వానికై పంపబడ్డాను. ధార్మిక విషయాల్లో మీ అభిప్రాయ భేదాలను దూరంచేసి, సరైన విషయాన్ని మీకు చూపించడానికి వచ్చాను. అందువల్ల ఈ ఆదేశాలు, నియమాలు నావి కావు. అల్లాహ్వి. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఎటువంటి సంకోచానికి గురికాకుండా ఆయన ఆదేశాలను పాలించండి” అని హితబోధ చేశారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నై కసీర్)

(67) ఆ దినం వచ్చినప్పుడు - స్నేహితులందరూ భయభక్తులు కలవారు తప్ప - ఒకరికొకరు శత్రువులైపోతారు. (68, 69 & 70)) ఆ రోజున మా వాక్యాలనూ విశ్వసించి, మా ఆజ్ఞలకు బద్ధులై జీవితం గడిపిన వారితో ఇలా అనబడుతుంది :

“దాసులారా! ఈనాడు మీకు ఏ భయమూ లేదు, మీకు ఏ దుఃఖమూ కలుగదు. మీరూ, మీ భార్యలూ స్వర్గంలో ప్రవేశించండి. మిమ్మల్ని ఆనందింప జేయటం జరుగుతుంది.

(71) వారి మధ్య బంగారు పళ్లాలూ, గిన్నెలూ త్రిప్పబడతాయి. మనస్సు ఇష్టపడే, కళ్లకు ఇంపుగా ఉండే ప్రతి వస్తువూ అక్కడ ఉంటుంది. వారితో ఇలా అనబడుతుంది. ‘ఇక మీరు ఇక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు.’

(72) మీరు ప్రపంచంలో చేసిన కర్మల కారణంగా మీరు ఈ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు. (73) మీకు ఇక్కడ పండ్లూ ఫలాలు పుష్పలంగా లభిస్తాయి. వాటిని మీరు తింటారు. (74) ఇక అపరాధులు, వారు నరక శిక్షను శాశ్వతంగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు.

(75) వారి శిక్ష తగ్గటం అనేది ఎన్నటికీ జరగదు; వారు అందులో హతాశులై పడిఉంటారు.

(76) మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు; వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

(77) వారు, “ఓ మాలిక్! నీ ప్రభువు మమ్మల్ని అంతం చేసేస్తే పోతుందికదా?” అని వేడుకుంటారు. దానికి అతడు, “మీరు ఇలాగే పడి ఉంటారు” అని అంటాడు. (78) మేము మీ దగ్గరకు సత్యాన్ని తీసుకుని వచ్చాము. కాని మీలో చాలామందికి సత్యం అంటేనే గిట్టేది కాదు” అని సమాధానం చెబుతాడు.

(79) ఏమిటి, వారు ఏదైనా చర్యను తీసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నారా? అలా అయితే మేము కూడా ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿67﴾

يُعْبَادُ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخَزَنُونَ ﴿68﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿69﴾
دُخِلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿70﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿71﴾

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ

تَعْمَلُونَ ﴿72﴾
لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿73﴾

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿74﴾
لَا يُفْتَرُّ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿75﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا الظَّالِمِينَ ﴿76﴾
وَتَادُوا بِمِلْكِكَ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ط قَالَ

إِنَّكُمْ مَكْشُونَ ﴿77﴾
لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ

كِرْهُونَ ﴿78﴾
أَمْ أَرْبُومَا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرَمُونَ ﴿79﴾

(80) మేము వారి రహస్య విషయాలనూ, వారి గునుగుసలనూ వినటం లేదని వారు అనుకుంటున్నారా? లేదు, మా దూతలు వారి వద్దనే ఉండి వ్రాస్తున్నారు. (81) వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ నిజంగానే కరుణామయునికి సంతానం ఉంటే, అందరికంటే ముందు నేనే వారిని ఆరాధించి ఉండేవాణ్ణి.” (82) భూమ్యాకాశాల పాలకుడూ, సింహాసనాధిపతి అయిన ఆయన, వారు బొంకే కల్లబొల్లి మాటలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడూను. (83) సరే, మంచిది, వారిని తమ అసత్యపు ఆలోచనలలో మునిగి ఉండని, తమ ఆటలలో నిమగ్నులై ఉండనీ, చివరకు వారు, తమను ఏ దినం గురించి భయపెట్టటం జరుగుతుందో, ఆ దినాన్ని చూస్తారు. (84) ఆకాశంలోనూ, భూమిలోనూ దేవుడు ఆయన ఒక్కడే. ఆయనే వివేకవంతుడు, జ్ఞానసంపన్నుడు; (85) భూమ్యాకాశాల మీదా, వాటి మధ్యనున్న ప్రతి వస్తువు మీదా అధికారం గల ఆయన శుభకరుడు. ప్రళయ గడియను గురించి తెలిసినవాడు కూడ ఆయనే. ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడనున్నారు. (86) ఆయనను వదలి వారు వేడుకునే దేవుళ్లకు సిఫారసు చేసే అధికారం ఏమాత్రమూ లేదు. ఎవరైనా జ్ఞానం ఆధారంగా ఇది సత్యమని, సాక్ష్యం పలికితే తప్ప. (87) నీవు, “మిమ్మల్ని ఎవరు పుట్టించారు” అని వారిని అడిగితే, స్వయంగా వారే ‘అల్లాహ్’ అని అంటారు. అయితే వారు ఎటు నుండి మోసపోతున్నారు? (88) ప్రవక్త యొక్క ఈ సూక్తి సాక్షిగా! “ప్రభూ! ఈ ప్రజలు విశ్వసించేవారు కారు.” (89) మంచిది, ప్రవక్తా! వారిని మన్నించు ‘మీకు సలామ్’ అని వారితో అను. త్వరలోనే వారికి తెలిసిపోతుందిలే.

أَمْ يَحْسُبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۗ
بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿80﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ ۖ فَأَنَا أَوَّلُ
العِبَادِينَ ﴿81﴾

سُبْحٰنَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿82﴾

فَذَرَهُمْ يَخْضِبُونَ وَيُلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلْقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿83﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ ۖ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ ۗ
وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿84﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا ۗ وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۗ وَالْيَوْمِ
تُرْجَعُونَ ﴿85﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿86﴾

وَلِبِئْسَ سَأَلَتْهُمْ مِّنْ خَلْقِهِمْ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَنَّى
يُؤْفَكُونَ ﴿87﴾

وَقِيلَ لَهُ رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿88﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ ۗ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿89﴾

65 - 89 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసుల మంచి పర్యవసానం గురించి అవిశ్వాసుల చెడు పర్యవసానం గురించి ప్రస్తావించబడింది. పరలోకం అసత్యం అనే నమ్మకంతోనే అవిశ్వాసులు ఏకదైవారాధనను తిరస్కరిస్తున్నారు. కాని తీర్పుదినం నాడు అధికారం కేవలం అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంటుంది. అల్లాహ్ సంతృప్తి చెందిన వారికి సాఫల్యం, సంతృప్తి చెందనివారికి అసఫలత దక్కుతుంది. అల్లాహ్ అవిశ్వాసులందరినీ నరకంలో పడవేస్తాడు. వారిని రక్షించటానికి మహానుభావులుగాని, దైవదూతలుగానీ, విగ్రహాలు గానీ రారు. ఎందుకంటే సిఫారసు చేయటం, చేయబడటం, స్వీకరించటం అంతా అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంది. అవిశ్వాసిని రక్షించే శక్తి ఎవరిలోనూ లేదు. అవిశ్వాసులు ప్రవక్తలను, మహాపురుషులను, దైవదూతలను అల్లాహ్ కంటే శక్తిమంతులుగా భావించి, వీరు ఏది తలచుకుంటే అది చేయగలరని భావించి, అల్లాహ్ బలహీనుడని, నిస్సహాయుడని భావించి వీరిని ఆరాధిస్తున్నారు. అయితే వాస్తవం అలా లేదు. అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, అల్లాహ్ తప్ప మిగతా వారందరూ సృష్టితాలు. బలహీనులు, నిస్సహాయులు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో వారు వీరికోసం సిఫారసు ఎలా చేయగలరు?

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

65 : వీరు యూదులు మరియు క్రైస్తవులు. యూదులు ఈసా (అ)లో లోపాలను వెదికారు. ఇంకా ఆయన్ని అధర్మ (వ్యభిచార) సంతానంగా పరిగణించారు. అయితే క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ను ఏకంగా ఆరాధ్యదైవంగా భావించారు. క్రైస్తవుల్లో అనేక వర్గాలు ఉన్నాయి. వీరిలో చాలా పెద్ద అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నాయి. వీరి మధ్య ఒకరు అల్లాహ్ కుమారుడని, మరొకరు ముగ్గురిలో ఒకరని, మరొకరు ముస్లిముల్లా దైవదాసులని, దైవప్రవక్తలని భావిస్తారు. (అహ్మనుల్ బయాన్)

67 : అవిశ్వాసుల పరస్పర స్నేహసంబంధాలు అవిశ్వాసంపైనే ఆధారపడి ఉంటాయి. ఈ అవిశ్వాసమే వారి శిక్షకు కారణమౌతుంది. అయితే తీర్పుదినం నాడు ఒకరిని ఇంకొకరు ఆరోపించుకుంటారు. పరస్పరం శత్రువులుగా మారుతారు. కాని విశ్వాసుల స్నేహసంబంధాలు విశ్వాసం, దైవభీతిపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఈ ధార్మిక విశ్వాసమే వారికి లాభం చేకూరుస్తుంది. వీరి సంబంధాలు, బంధుత్వాలు ఉభయ లోకాల్లోనూ నిలకడగా ఉంటాయి. (అహ్మనుల్ బయాన్)

71 : స్వర్గవాసుల కోసం బంగారు కంచాలలో రుచికరమైన పదార్థాల్ని అందించటం జరుగుతుంది. అనేక రకాల రుచికరమైన పానీయాలు అందించటం జరుగుతుంది. హుజైఫ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు - "మీరు పట్టును, బంగారాన్ని వెండిని ఉపయోగించకండి. ఇవి ఇహలోకంలో అవిశ్వాసుల కొరకు ఉన్నాయి. పరలోకంలో మీ కోసం స్వర్గంలో ఉన్నాయి." (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.5006)

స్వర్గంలో కోరినవన్నీ లభిస్తాయి. వీటివల్ల కళ్ళకు చల్లదనం, మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. ఇక్కడ చావు రాదు. ఇక్కడి అనుగ్రహాలు నశించవు. స్వర్గవాసులు చేసిన సత్కార్యాలకు బదులుగా ఈ స్వర్గం లభిస్తుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

74 : అవిధేయులు నరకంలోనే శాశ్వతంగా శిక్షను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. ఒక్క సెకనుకైనా శిక్ష తొలగించబడదు. వారు అన్నిటి నుండి నిరాశ చెంది ఉంటారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

81 : ఎందుకంటే నేను అల్లాహ్ విధేయుడిని. ఆజ్ఞాపాలన చేసేవాడ్ని. ఒకవేళ అల్లాహ్ కు సంతానమే ఉంటే అందరికంటే ముందు నేను ఆరాధిస్తాను. అంటే అవిశ్వాసుల భావనను, నమ్మకాలను రద్దుచేయడం, ఖండించటం జరిగింది. (అహ్మనుల్ బయాన్)

84 : విశ్వంలో ఉన్న ప్రతి వస్తువూ, ఆయన్నే ఆరాధిస్తున్నది. ఆయన ముందే సాష్టాంగ ప్రణామం చేస్తున్నది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మహా వివేకవంతుడు, సంపూర్ణ జ్ఞానం కలవాడూను. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

86 : దైవదూతలు ఇంకా ఇతర విగ్రహాలు తీర్చుదినం నాడు సిఫారసు చేస్తారని అవిశ్వాస అరబ్బులు నమ్మేవారు. అందువల్లే వారిని ఆరాధించేవారు. ఈ వాక్యంలో వారి మూఢనమ్మకాలను, మూఢవిశ్వాసాలను ఖండించటం జరిగింది. వారికి సిఫారసు చేసే రవ్వంత శక్తి కూడా లేదని తేల్చిచెప్పటం జరిగింది. ఏకదైవారాధకులకే సిఫారసు చేసే, చేయబడే అనుమతి లభిస్తుంది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

89 : అంటే అవిశ్వాసులను మన్నిస్తూ ఉండండి. వారి దుష్ప్రవర్తనకు సమాధానం ఇవ్వకండి. వారిపట్ల మంచిగా ప్రవర్తించండి. వారి క్షేమం కొరకు ప్రార్థించండి. త్వరలోనే వారికి వాస్తవం తెలిసి వస్తుంది. ఈ వాక్యంలో వారిని హెచ్చరించటం జరిగింది. చివరికి వారిపై తొలగించబడని శిక్ష అవతరించింది. బద్ర్ యుద్ధంలో పెద్ద పెద్ద నాయకులు నేలకొరిగారు. ధర్మం సంరక్షించబడింది. ప్రజలు తండోపతండాలుగా ఇస్లాం స్వీకరించసాగారు, తూర్పు పడమరల వరకు ఇస్లాం వ్యాపించింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)